

การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

DEVELOP OF TEACHER PROFESSION STANDARD WITH SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER TRAT PRIMARY EDUCATION OFFICE AREA

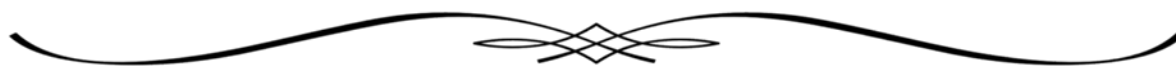
สาวิตรี เพ็ชรรัตน์¹, รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก², ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม³

Sawitree Petcharrut¹, Sumet Ngamkanok², Chaipot Rakngam³

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

²อาจารย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³อาจารย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Received : May 8,2018

Revised : June 1,2018

Accepted : August 3,2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอน ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 292 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เทียบสัดส่วนตามขนาดโรงเรียนแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู จำนวน 90 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .31-.80 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98 และเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 28 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .28-.82 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำแนกตามขนาดของ

โรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และจำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (X_2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (X_6) ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (X_{10}) และด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (X_8) เป็นตัวพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 50.50 ดังสมการการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\text{คะแนนดิบ } \hat{Y} = .812 + .199 (X_2) + .267 (X_6) + .222 (X_{10}) + .113 (X_8)$$

$$\text{คะแนนมาตรฐาน } \hat{Z}_y = .199 (Z_{x2}) + .275 (Z_{x6}) + .274 (Z_{x10}) + .121 (Z_{x8})$$

คำสำคัญ : การพัฒนา/ มาตรฐานวิชาชีพครู/ ประสิทธิภาพของโรงเรียน/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

Abstract

This research aimed to study the development of standard for teacher profession at Effectiveness in schools under Trat Primary Education Office Area. The sample used in this study was 292 teachers under Trat Primary Education Office Area selected by stratified random sampling. The instrument used in this research was a five-point scale questionnaire on the develop of Teacher Profession Standard with 90 items. The item discriminative power was on between .31-.80 and the reliability was .98, and a with question on School Effectiveness 28 items, the item discriminative power was between .28-.82 and the reliability of .94. The statistics used to analyze the data were Mean , Standard Deviation , t-test, One-way ANOVA, Sheffe's Test, Pearson's product moment correlation, and Stepwise multiple regression analysis.

This study results were:

1. The development of Teacher Profession Standard under Trat Primary Education Office Area as a whole and each aspect was rated at a high level, except the academic activities related to the professional development of teachers was rated at a moderate level. They were: Being a role model for learners,

Collaborating with others in the school reatively, and creative cooperation with others in the community, respectively.

2. The comparison of the development of Teacher Profession Standard under Trat Primary Education Office Area as classified by education and type of school as a whole and each aspect showed statistically significantly at .05 level. When classified by size of school as a whole and each aspect it was found no statistical significant difference.

3. The schools effectiveness as a whole and each aspect were at a high level, They were: the ability to solve problems within the school, the ability to adapt to the environment, the ability to develop students with positive attitude, and the ability to produce students with high academic achievement, respectively.

4. The school effectiveness as classified by level of education as a whole and each aspect showed no statistical significant difference. When classified by type of school and size of school as a whole and each aspect showed statistically significantly at .05 level.

5. The development of Teacher Profession Standard and School Effectiveness was highly positive correlated at statistically significantly at .05 level.

6. The development of Techer Profession Standard concerning the decision-making activities based on the student's learning outcomes (X_2), the teaching and learning activities focusing on the persistence of the learners (X_6), the creative cooperation with others in the community (X_{10}), and being a good role model for learners (X_8) could be the predictors of school effectiveness under Trat Primary Education Office Area. The predictors of school effectiveness at 50.50 percent. The prediction equation in raw score and standard score were as follows:

$$\text{raw score } \hat{Y} = .812 + .199 (X_2) + .267 (X_6) + .222 (X_{10}) + .113 (X_8)$$

$$\text{Standard score } \hat{Z}_y = .199(z_{x_2}) + .275 (z_{x_6}) + .274 (z_{x_{10}}) + .121 (z_{x_8})$$

Keywords: develop/ teacher profession standard/ school effectiveness/ trat primary education office area

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโลกในยุคศตวรรษที่ 21 จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและปัจจัยเสี่ยงในอนาคตที่คาดว่าจะเป็อุปสรรคสำคัญในการพัฒนาคน การยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต บนหลักการพื้นฐานสำคัญที่คนไทยต้องมีความรู้ ใฝ่เรียนรู้ ตัดสินใจด้วยความระมัดระวัง มีสำนึกในศีลธรรม และจริยธรรม ดำเนินชีวิตด้วยความเพียร อดทน มีสติใช้ปัญญา จะนำไปสู่ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันให้คนและสังคมไทย ได้แก่ การพัฒนาคนและสังคมไทยสู่คุณภาพ โดยมีแนวทางในการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์ มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตสำนึกในคุณธรรม จริยธรรม มีความเพียร มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ควบคู่กับการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมและสถาบันทางสังคมให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาคน

ซึ่งสอดคล้องกับอรุณ รักธรรม [1] ได้กล่าวถึงความสำคัญของคนไว้ว่า ไม่ว่าจะในวงราชการหรือธุรกิจใด ๆ งานทุกอย่างจะสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติเป็นปัจจัยที่สำคัญ กิจการใดไม่ว่าจะตั้งความมุ่งหมาย วางแผน นโยบายจัดองค์การ มีเครื่องมือเครื่องใช้และเงินทุนอย่างพร้อมเพียงใดก็ตาม หากบุคคลผู้ดำเนินงานในกิจการนั้นไม่มีความเป็นผู้นำขาดความรู้ความสามารถก็จะทำให้องค์การนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ

คุรุสภาเป็นสภาคุรุบุคลากรทางการศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับ ดูแล การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นกรายกระดับวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูไว้ 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน โดยได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ไว้จำนวน 12 มาตรฐาน ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและพัฒนางาน ซึ่งผู้ที่ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม และต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง [2]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการระดมความคิด กำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และปัญหาความจำเป็นในการพัฒนาตามสภาพที่แท้จริงของการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้กำหนดในเรื่องการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งมุ่งเน้นงาน 3 ด้าน คือ การเรียนรู้ การปฏิรูปครู บุคลากร และการปฏิรูประบบบริหารการจัดการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบรวมหรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ข้างต้น [3]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีโรงเรียนในการดูแลติดตามผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองตราด อำเภอบ่อไร่ อำเภอเขาสมิง อำเภอคลองใหญ่ อำเภอแหลมงอบ อำเภอเกาะช้าง และอำเภอเกาะกูด โรงเรียนในเขตรับผิดชอบ จำนวน 111 โรงเรียน 2 สาขา นักเรียนจำนวน 22,436 คน และครูจำนวน 1,214 คน ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่เป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญที่จะนำพาผู้ร่วมงานในโรงเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน อย่างไรก็ตามจากสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบปัญหาว่าเด็กนักเรียนมีอัตราการซ้ำชั้น 331 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ GAT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด 46.92 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด 45.34 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด 37.98 และสิ่งที่พบและเป็นสาเหตุของปัญหาดังกล่าว คือ บุคลากรขาดความรู้ ความชำนาญในงานที่ปฏิบัติ มีภาระหน้าที่นอกเหนือจากการสอนจำนวนมาก อีกทั้งยังไม่มีประสบการณ์การทำงานในระดับกรม จังหวัด สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังพึ่งตนเองไม่ได้ ต้องอาศัยหน่วยงานที่เหนือกว่า เช่น งานการเงิน การนิเทศติดตามโรงเรียนไม่

สามารถทำได้เต็มที่ จึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และประสิทธิผลด้านอื่นของโรงเรียนโดยตรง [4]

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอน เพื่อเสนอแนะผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้นำไปพิจารณาปรับปรุงการบริหาร และพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประเภทของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประเภทของโรงเรียน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
6. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวนโรงเรียน 111 โรงเรียน 2 สาขา จำนวนครู 1,214 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมตราด กล่าวคือ ตามขนาดและประเภทของโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อเลือกรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง ส่วนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 292 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา พ.ศ. 2537 (ปรับปรุง พ.ศ. 2544) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยอาศัยแนวคิดของลิเคอร์ท ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา โดยอาศัยแนวคิดของ Mott โดยสถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t -test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

(Pearson product moment simple correlation) และการถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่น ในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

2. การเปรียบเทียบการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

4.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับตามความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ 3 อันดับแรก ได้แก่ การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (X_6) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (X_{12}) และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (X_{10}) ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

การพัฒนามาตรฐาน วิชาชีพครู (X)	ประสิทธิผลของโรงเรียน (Y)									
	Y ₁	p	Y ₂	p	Y ₃	p	Y ₄	p	Y	p
X ₁	.40*	.00	.27*	.00	.22*	.00	.24*	.00	.28*	.00
X ₂	.50*	.00	.52*	.00	.57*	.00	.62*	.00	.64*	.00
X ₃	.45*	.00	.45*	.00	.49*	.00	.54*	.00	.55*	.00
X ₄	.42*	.00	.26*	.00	.45*	.00	.47*	.00	.49*	.00
X ₅	.47*	.00	.26*	.00	.40*	.00	.49*	.00	.45*	.00
X ₆	.57*	.00	.51*	.00	.50*	.00	.49*	.00	.58*	.00
X ₇	.28*	.00	.20*	.00	.22*	.00	.25*	.00	.29*	.00
X ₈	.42*	.00	.42*	.00	.48*	.00	.52*	.00	.52*	.00
X ₉	.41*	.00	.41*	.00	.49*	.00	.55*	.00	.54*	.00
X ₁₀	.45*	.00	.40*	.00	.54*	.00	.64*	.00	.59*	.00
X ₁₁	.48*	.00	.42*	.00	.56*	.00	.55*	.00	.58*	.00
X ₁₂	.56*	.00	.42*	.00	.55*	.00	.58*	.00	.60*	.00
X	.59*	.00	.51*	.00	.51*	.00	.65*	.00	.67*	.00

6. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ตามลำดับดังนี้

ตัวพยากรณ์	R	R ²	เปอร์เซ็นต์การพยากรณ์
X ₂	.402	.404	40.40
X ₂ , X ₆	.449	.453	45.30
X ₂ , X ₆ , X ₁₀	.499	.504	50.40
X ₂ , X ₆ , X ₁₀ , X ₈	.505	.512	51.20

ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (X₂) ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผล
 การที่เกิดแก่ผู้เรียน (X₆) ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (X₁₀) และด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
 (X₈) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ (r) ทั้งสี่องค์ประกอบกับตัวเกณฑ์มีค่าเท่ากับ .505 ค่า
 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (S.E._{est}) เท่ากับ .331 และพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในการสร้าง
 สมการพยากรณ์ (β) และค่าคงที่ (a) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้สมการพยากรณ์
 การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูที่มีต่อส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ตราด ในรูปคะแนนดิบและสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\text{คะแนนดิบ } \hat{Y} = .812 + .199 (X_2) + .267 (X_6) + .222 (X_{10}) + .113 (X_8)$$

$$\text{คะแนนมาตรฐาน } \hat{Z}_y = .199 (Z_{x2}) + .275 (Z_{x6}) + .274 (Z_{x10}) + .121 (Z_{x8})$$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญจากการค้นพบดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด กำหนดพันธกิจเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และกำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ [4] กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยมีการจัดทำรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จากเหตุผลดังกล่าวทำให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด มีการตื่นตัวและตระหนักในการพัฒนาครู ให้มีมาตรฐานตามที่กฎหมาย จะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชิตา สืบทอง [5] ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านระบบความคิด หรือเนื่องจากคนที่มีการเรียนรู้ที่มากกว่าจะรู้วิธีการในการสอนที่มีรูปแบบ มีการศึกษาข้อมูลเพื่อมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การเปรียบเทียบการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑกานต์ สุพันธ์ [6] ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านอื่น ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูทุกคนต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ ออกแบบการเรียนการสอนและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้านปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านการตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้ผลจริงด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการ

พัฒนา และด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ แตกต่างอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา สุขเจริญ [7] ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญ ทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ทั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ มีกลยุทธ์พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามกฎหมายการศึกษาและบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ที่มีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพนำไปสู่แนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การเปรียบเทียบการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรนิษฐา ชินทวัน [8] ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ ยกเว้น มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูที่สอนในโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งเปิดทำการสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามความสามารถและเต็มตามศักยภาพ เนื่องจากผู้เรียนต้องนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน โดยเน้นผลที่คงทนและยั่งยืน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริดา พรหมเทพ [9] ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียนระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาควบคู่กับคุณธรรม จัดให้มีกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จึงให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานสอนของครูผู้สอน ส่งเสริม พัฒนาคำขวัญให้กับครูในด้านจิตวิทยาการสอน เทคนิคการสอนต่าง ๆ ส่งผลทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ สอนศิริ [10] ได้ศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

4.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่มาตรฐานการศึกษาระดับสากลมากขึ้น เป็นเหตุให้โรงเรียนมีการปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพทางการศึกษา เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ครูมีทักษะในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน และสอดคล้องกับพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่จะพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ [4] จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรนิษฐา ชินทวัน [8] ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ยกเว้น ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูผู้สอนที่ระดับการศึกษาที่สูงกว่าให้ความสำคัญต่อการประเมินของผู้เรียนทั้งในการประเมินระดับชาติ (NT) และ O-NET ซึ่งผู้เรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องมีการสอบเพื่อประเมินระดับชาติ (NT) และ O-NET ทำให้ครูผู้สอนต้องเน้นให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในการประเมินต่าง ๆ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชนี รัศมี ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา เพื่อให้สามารถผลิตผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ

งานวิจัยของสรียา อยู่เย็น ได้ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเขิงเทรา เขต 2 พบว่า ผลเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาคะเขิงเทรา เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

4.3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขยายโอกาส นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพื่อ นำไปเป็นเกณฑ์ในการเข้าศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ จึงส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเวลาใน การสอนนักเรียนอย่างเต็มที่ ในขณะที่โรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาต่อของนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้ โควตาโรงเรียนเดิม จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขยายโอกาส จาก เหตุผลดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา เพ็ชรรัตน์ [11] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่ารัฐบาลให้ความสำคัญแก่วิชาชีพครู โดยปรากฏในรูปนโยบายต่าง ๆ ทั้งในด้านการจัดอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ให้แก่ครู มีจุดมุ่งหมายให้ครูเป็นครูมืออาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ ทำให้การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับ ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา เพ็ชรรัตน์ [11] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและเกือบทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

6. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้แก่ ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (X_2) ด้าน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (X_6) ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (X_{10}) และ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (X_9) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด จะมีคุณภาพย่อมขึ้นกับความสามารถของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสำคัญ อัน จะนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้การพัฒนามาตรฐาน วิชาชีพครู ได้แก่ ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (X_2) ด้านจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (X_6) ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (X_{10}) และด้านปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (X_9) มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ สมศรีสุข ได้ศึกษาโมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิผลการพัฒนา วิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูในด้านปัจจัยศักยภาพแห่งตน (Self-

efficacy) มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อประสิทธิผลการพัฒนาวิชาชีพครูเท่ากับ 0.74 รองลงมา คือ ปัจจัยการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเท่ากับ 0.69 และปัจจัยทักษะการสอนเท่ากับ 0.66 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งสามตัวร่วมกันทำนายประสิทธิผลการพัฒนาวิชาชีพครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 73

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาก่อนหน้านี้ได้ชี้ให้เห็นว่าครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน หรือพัฒนาผลงานทางวิชาการ และเผยแพร่ต่อบุคลากรในโรงเรียน และหน่วยงานภายนอกโรงเรียน โดยใช้การกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจด้วยรางวัล เช่น รางวัลงานวิจัยในชั้นเรียนดีเด่นประจำปี รางวัลนวัตกรรมทางการศึกษาดีเด่นประจำปี เป็นต้น
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูที่จัดโดยหน่วยงานภายนอกหรือหน่วยงานเอกชน เพื่อให้ได้รับความรู้ที่หลากหลายมาพัฒนาวิชาชีพครู อีกทั้งครูควรแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ เช่น การศึกษาต่อ การหมั่นทบทวนและแสวงหาเครื่องมือและนวัตกรรมทางการพัฒนาสื่อและวิธีการจัดการเรียนการสอน
3. ผู้สอนควรให้ความสนใจนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความรู้ ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างละเอียด เพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้ถูกต้องตามพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และทักษะพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล
4. ครูควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนาแผนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการสอน การวัดผลประเมินผลตามความรู้ ความสามารถของนักเรียนเป็นรายคน
5. ครูควรมีการแลกเปลี่ยนผลการเรียนของนักเรียนที่ตนเองสอนกับครูผู้สอนรายวิชาอื่น ๆ เพื่อการนำผลการเรียนของนักเรียนมาวิเคราะห์ และหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ตรงความปัญหาที่ค้นพบ
6. คำนึงถึงในการปรับปรุงนักเรียนต่อไป เช่น แบบสำรวจความสนใจในวิชาเรียน แบบสำรวจความสามารถพิเศษ เป็นต้น
7. ครูควรให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงการเรียนการสอนต่อผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาแนวทางร่วมกับผู้ปกครองในการปรับปรุงให้นักเรียนให้มีคุณภาพต่อไป
8. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและแสดงพฤติกรรมที่นักเรียนพึงแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยใช้วิธีการเฝ้าระวังและให้คำแนะนำในทางที่ดี และคอยตักเตือนเมื่อเห็นว่าพฤติกรรมนั้นไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม
9. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ เมื่อครูได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานใด ควรปฏิบัติงานนั้น ๆ อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความทุ่มเท แสวงหาหนทางให้งานสำเร็จอย่างมีคุณภาพ อันทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ทำให้ได้รับโอกาสในการเป็นผู้นำในการทำงานและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในเชิงคุณภาพการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูและพัฒนาประสิทธิผล ของสถานศึกษาให้สูงขึ้น
3. ควรศึกษาหาตัวแปรเพิ่มเติมที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- [1] อรุณ รัทธธรรม. (2550). *หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- [2] ธนภัทร วงศ์อาษา. (2557). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามความคาดหวังของคุณผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนวังจันทน์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [3] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *รอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2557 ก). *ข้อมูลบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล งานข้อมูล P-Obec: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด*. ตราด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- [5] วิชิตา สืบทอง. (2556). *การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อำเภอปอทอง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [6] มณฑกานต์ สุนันท์. (2551). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุณผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [7] ชลธิชา สุขเจริญ. (2556). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [8] วรนิษฐา ชินทวัน. (2556). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [9] ศิรดา พรหมเทพ. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากันตบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- [10] ขวัญใจ สอนศิริ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษากับ
- [11] ปรีชญา เพ็ชรรัตน์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผล
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.
วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 5(2), 79-90.